is overbrenging verplicht als de zieke zich bevindt in een logement.

Als de zieke naar een verplegingsbarak vervoerd is, of wel na behandeling thuis is hersteld, trekken de ontsmetters aan den arbeid. Zij zijn van het centrale punt, het ontsmettingsgebouw, uitgetrokken met hun uitrusting naar de opgegeven woning. Daar trekken zij hun speciale pakje aan. In den regel ondergaat nu het besmette huis of vertrek een grondige schoonmaak, een mechanische reiniging met lysol-oplossing. Geen plekje wordt overgeslagen. Alles: tafel, stoelen, ledikant, kasten, wordt duchtig onderhanden genomen. Het behang wordt desnoods verwijderd, alle reten en gaten zorgvuldig nagespeurd en behandeld, kortom, alles wat in het vertrek aan vaste voorwerpen aanwezig is, krijgt een duchtige beurt, met lysol eerst, met soda, zeep en warm water na. De losse stukken, zooals kleeden, tapijten, gordijnen, beddegoed worden verwijderd. Door deskundigen wordt nagegaan of het geschikt is om ontsmet te worden. Zoo niet, dan wordt het meegevoerd ter verbranding.

Natuurlijk wordt de waarde getaxeerd. En dat is wel een bijzonder goede maatregel!

Waar het eenigszins kan, wordt een andere methode van ontsmetting toegepast n.l. met formalinedampen.

Barakken aan de Waalhaven voor het verplegen en isoleeren van lijders aan Cholera-Asiatica of Pest.

Die worden ontwikkeld uit een speciaal toestel, dat in of buiten de kamer geplaatst wordt. Tevoren worden alle reten goed dichtgestopt; afdoender wijze van ontsmetting dan de alles doordringende formalinedampen is nauwelijks denkbaar!

Alleen kan het vertrek niet direct weer betrokken worden.

Wat niet ontsmet kan worden gaat dan het huis uit. De ontsmetter zelf is daar eveneens onder te rekenen. Hij gaat na afloop van zijn werk rechtstreeks, te voet en zonder iemand te mogen aanspreken, naar het ontsmettingsgebouw.

Ook het besmette goed uit het huis wordt daarheen in goed gesloten zakken overgebracht.

Dat ontsmettingsgebouw nu bestaat uit twee streng gescheiden gedeelten: het besmette en het onbesmette deel. Niets en niemand uit het besmette gedeelte kan zonder ontsmet te zijn en zonder controle naar het onbesmette overgaan.

De ontsmetter b.v. legt zijn kleeren af om die te laten ontsmetten; hij zelf gaat onder de douche en zijn kleeding in den oven en hij kan daarna zijn andere kleeren in het onbesmette gedeelte weer aantrekken.

Het goed uit de besmette huizen wordt zooals gezegd òf verbrand òf het gaat den ontsmettingsoven in, waar het aan oververhitten stoom blootstaat zoodat het aan den anderen kant ontsmet en gedroogd uit den oven komt.

Zoo krijgen de menschen bij wie een besmettelijke ziekte was, hun boeltje dat 's morgens gehaald was, 's avonds weer terug, 't zij nieuw, 't zij ontsmet.

En dat is wel het bijzonder mooie en bovendien bijzonder waardevolle, dat dit alles kosteloos is zoodat de menschen geen schade lijden door de overheidsmaatregelen, terwijl deze daardoor geen ontduiking in de hand werken en zoodoende het gevaarlijke verheimelijken zoo goed als geheel voorkomen.

***

Behoudens den dienst zelf, is er de uitvoering van verschillende preventieve maatregelen, die van groot belang is.

Daaronder neemt de isolatie de voornaamste plaats in. In bepaalde gevallen toch is het niet alleen wenschelijk de zieken zelf te isoleeren, doch ook familieleden en andere personen, die met hen in aanraking kwamen in observatie te nemen.

Voor de zieken-isolatie zijn er afgesloten „kolonies" buiten de bebouwde kom der gemeente, waar alles bijeen is voor een uitstekende geneeskundige behandeling.

Voor personen, die in observatie genomen worden zijn er nabij het ontsmettingsgebouw een aantal woningen, die geriefelijk als woonhuisjes zijn ingericht.

Immers, de geobserveerde personen zijn gezond en het is voor hen geen kleinigheid zich geheel te moeten afzonderen van de buitenwereld, zonder eenig contact, hoe dan ook.

Doch ook hier heeft de organisator blijk gegeven van practisch inzicht en de gemeente komt deze personen, die niet gedwongen kunnen worden, in alles tegemoet.

Zelfs wordt hun het loon, dat zij verdienen, uitbetaald.

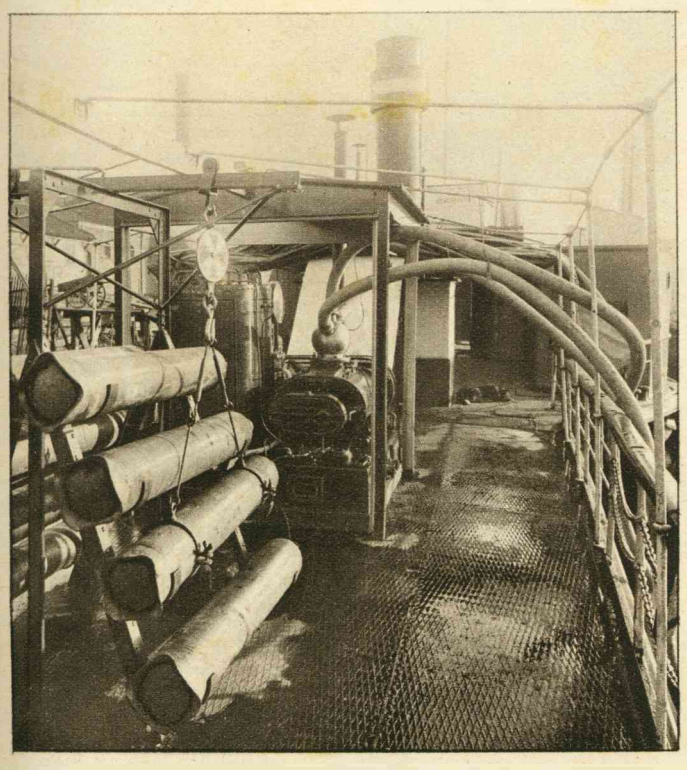
***

De haven van Rotterdam, die in normale tijden in contact is met alle wereldhavens, ook met die, waar besmettelijke ziekten kunnen heerschen, heeft een specialen havenontsmettingsdienst.

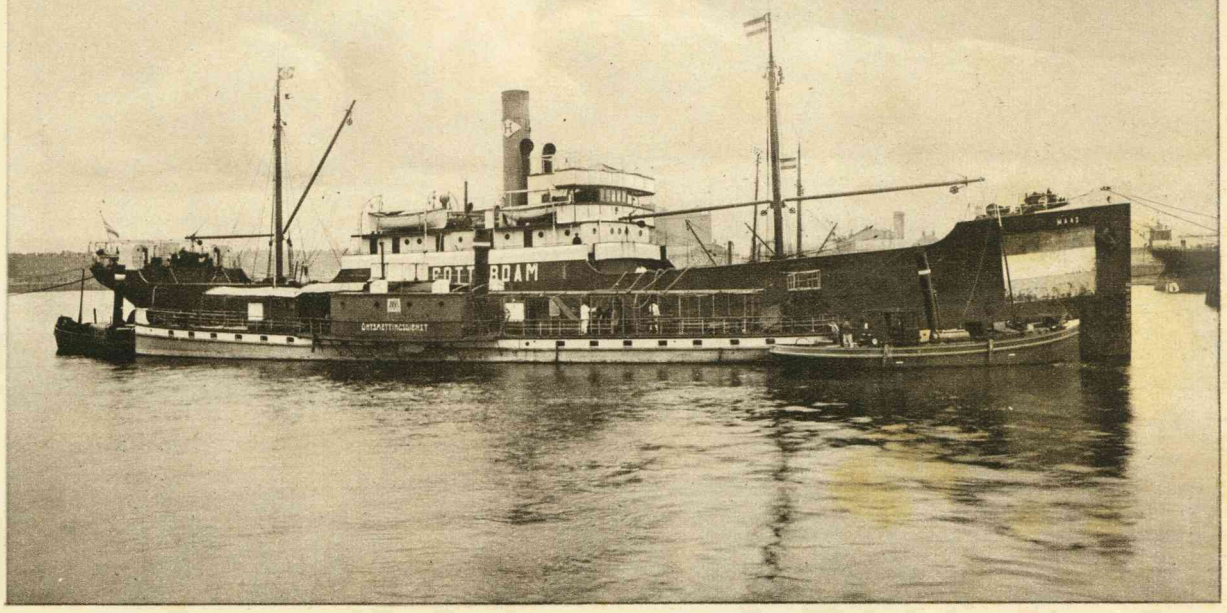
Dezelfde beginselen van isolatie en ontsmetting zijn daarbij ten uitvoer gebracht.

Inplaats van het ontsmettingsgebouw is er echter een ontsmettingsschip, dat natuurlijk voor de haven enorme voordeelen heeft.

Ook hierop een besmet en onbesmet gedeelte met strenge scheiding, een ontsmettingsoven, 6 douche-baden, kortom alles compleet.

De machinerieën aan boord van het ontsmettingsvaartuig.

Het ontsmetten van een schip met zwavel-dioxyd. Het ontsmettingsvaartuig met het benoodigde toestel ligt langszijde.

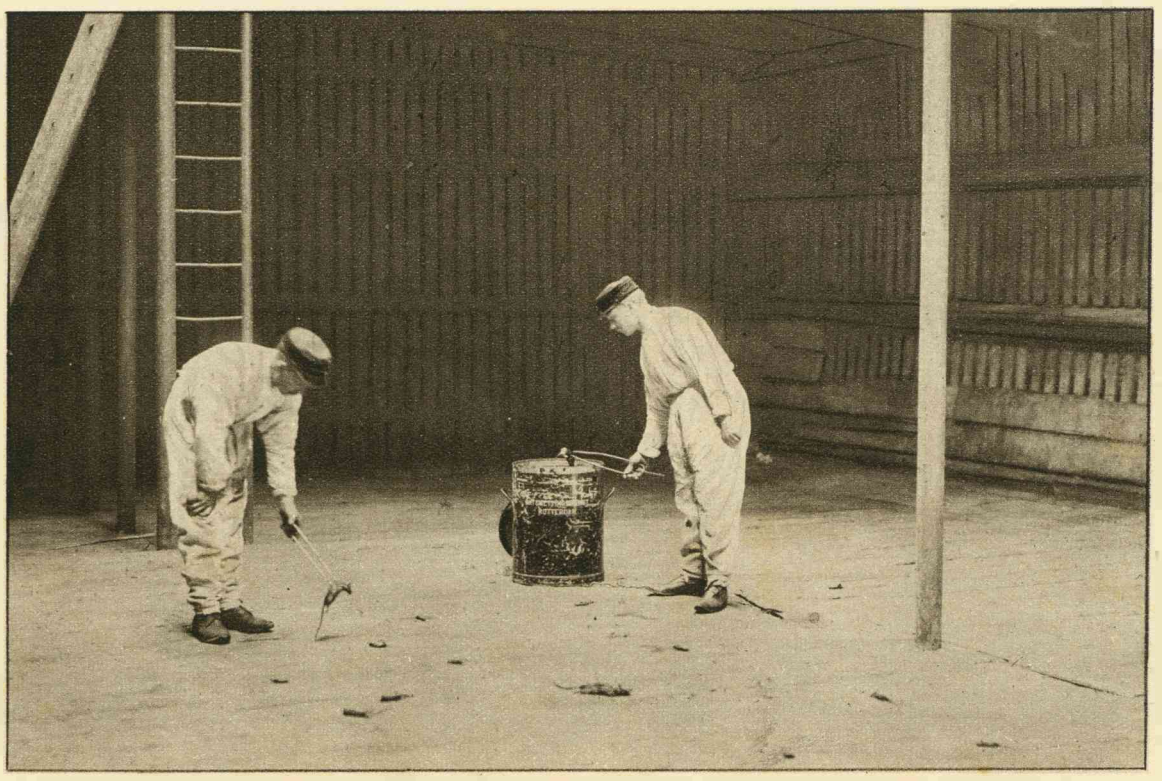
Bovendien is er een speciaal ontrattingstoestel, dat door ontwikkeling van zwaveldioxyd de ratten radicaal verdelgt.

Want vooral deze zijn het, die eventueel bij pest op de schepen of in loodsen smetstoffen overbrengen.

Vandaar dat er ook te land een ontrattingstoestel aanwezig is.

Ons kort bestek belet ons nader op de bijzonderheden van den haven-ontsmettingsdienst in te gaan.

Dit zij gereleveerd, dat het een der beste organisaties ter wereld is, die voor een stad als Rotterdam in het geheel niet overbodig is en reeds menigmaal door de voorzorgsmaatregelen het uitbreken of verbreiden van besmettelijke ziekten heeft voorkomen.

Een ruim van een schip na de ontsmetting van het schip door middel van zwavel-dioxyd.

***

De waarde van een goeden ontsmettingsdienst èn van het mobiliseeren daarvan als een epidemie dreigt, is sterk uitgekomen in 't jaar 1909, toen enkele Cholera-gevallen zich in Rotterdam voordeden.

Zoo doeltreffend is wellicht nimmer een besmettelijke ziekte bestreden.

De opname van nekkramp onder officieele besmettelijke ziekten beteekent tenslotte dus, dat evenals voor alle andere besmettelijke ziekten de bestrijding niet meer is overgelaten aan den enkeling, doch dat de gemeenschap met al de beschikbare, georganiseerde middelen en maatregelen van den ontsmettingsdienst ertegen te velde zal trekken.

Een maatregel van belang.
En van geruststelling.
Die heel wat zeggen wil.